

اوْتُونومیالى رايوندىق ساپاسى كەڭەس تۇرالقى كۆمۈتەتنىڭ قىزمه تىنەن بايانداما

(1) شی جینپیشىنىڭ جاڭا ئاداۋىر جۇڭگۇ-
شا سوتسيالىزىم يىدەياسىن جەتە وۇرەنپ، ئانا-
وين تولقى يېڭەرۋە. شى جینپىشىنىڭ جاڭا ئاداۋىر
جۇڭگۇشا سوتسيالىزىم يىدەياسىن وۇرەنۋە ئىڭگىمە
ئاماجلىسى تۈزۈمىنە تاباندى بولىپ، يىدەيالق -
سايىاسىي جەتە كېشلىكتى نىتىماقتى، دەمەكراپاتىلى
بولۇت بارىسىندا سرلاسو، ئىڭگىمەلەسۋ، مۇشەلەر
لەكىسيا جاساۋ، مۇشەلەر ئۇتۇپىنىدى تۇرەد كۈچلى
بولۇغەن ماسەلەلەر دىڭ احۋالىن مالىمەدە، كەلە-
لى، ارناؤلى قىزىمەت جونىنەدە مۇشەلەر لەكىسيا
جاساۋ سىياقتى قىزىمەتتەرگە ۋىستىخىرىۋىدى ويداعى-
دايى يېڭەرپ، بۇ لەجمىاي پارتىيالقا دىلەسۋ، ئارقان-
دايى سىن - سناقتاردا مىزىعماۋ يىدەيالق سانالا-
لىعىن كۇشەيتىپ، سايىاسىي كەڭھىسى پارتىيانىڭ جا-
ڭالق اشۇ نازارىياسى ارقىلى ئار ۋۇلت، ١٩ سالا
ۋاکىل قايراتىكەرلەردىن نىتىماقتاستراتىن، تاربىيە-
لەپەتن، باستايىن ماڭىزدى تۇعىرغا اينالدىرۋ
عېتىس. وۇدایلانغان وۇرەنۋە مەحانىزەن اقاۋىسىز-
داندرىپ، باس شۇجىي شى جینپىشىنىڭ ھەچ جاڭا،
ماڭىزدى سوزدەرى مەن ماڭىزدى نۇسقاۋا لاردە-
نىڭ رۆحىن دەر كەزىنەدە بىلەسە وۇرەنپ، فۇز-
دىكىسز وۇرەنپ، وۇزدىكىسز امالىياتنان وتكى-
زىپ، وۇزدىكىسز ئۇسنىپ، نازارىيالق ساپانى،
سايىاسىي ساپانى وۇزدىكىسز جوغارلاتىپ، پارتىيا-
نىڭ جاڭالق اشۇ نازارىياسىن دۇنیەنى تانۋىدىك،
دۇنیەنى وىزگەرتۇدىك قۇدرەتتى رەوحانى قارۇنىدا
اينالدىرۋغا مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك. بىلىكتىلەر
سايىاسىي كەڭھىسى قۇريلىسىن شىكەرلەي بىلگەردە-
للەپ، وۇرەنۋەدە ارناؤلى ايدارلار بەلگىلەۋ، نە-
گىزگى تاقرپىتىق كىتاب وقوۋا شەبىر بولۇدۇ
لەكىسيانى باعالاۋ مەحانىزەن ورناتق، يىتەرنەت
زور حالق تۇرمىسى، شىنجىياڭنىڭ دامۇى مەن
كۈلدەنپ - كوركىيەنلىك جانى ھەنن سەر-
گەكىنپەن تانىپ، لائىكەستىكە قارسى تۇرپ،
ورنىقتىلىقى قورعاۋەدىك وۇتمىدى شارالارنى تابان-
دى بولۇدان اۋەتقىماي، قوغام ورناتقىلىقى جە-
تىستىكتەرنىن بەكەمەدە، كەڭھىتۇ بارىسىندا
سايىاسىي كەڭستىكە جاۋاپكەر شىلگى مەن سىكەر-
لىگەن اىگىلەۋ كەرەك. جۇڭھۇا وۇلتى ورتاق
تۇلۇغا تانىمن ورناتقىدى ماڭىزدى قىزىمەت جاۋاپ-
كەر شىلگى ھەتىپ، ”رایونىمىز داعىي
ورتا، باستاۋىش مەكتەپ وقوشلارنى جۇڭھۇا
وۇلتى ورتاق تۇلۇغا تانىمى تاربىيەسىن ونان ارى
كۈشەيتۇدى“ ٌماسلىخات تاقرېبى تىپ، ارناؤلى
اقىل - كەڭھىس بەرپ، جۇڭھۇا وۇلتى ورتاق
تۇلۇغا تانىمىنىڭ ئار ۋۇلت جاستارى مەن ورنەندە-
رىنىڭ كوكىيە تەرەڭ ۋېبالۇنىدا مۇمكىندىك
جاساۋ قاجەت. جۇرت تىلەگەن ۋىستىرىۋىدى
”ئۇپ نەگىز ھتۆگە تاباندى بولىپ، مادەنەتتىك
رۇختى سومداۋاداعى ماڭىزدى رولىن ساۋالەندىدە-
رىپ، ”يىدەلولگىيا سالاسىندا مەحانىزەنى دىش-
كەرملەي جاقسى سىتەپ، شىنجىياڭدى مادەنەتتى-
پەن نازارەندىرۋ يىنجەنەرياسىنا دەم بەرۋ“ سىندى
ارناؤلى تاقرېپتا وۇكمەت ئىسىن كەڭھىشۇ سېپاتىنى
تۇراقتى كومىتەت ئاماجلىسىن اشىپ، شىنجىياڭنىڭ
بايانىدى تىنىشتىعينىڭ يىدەيالق نەگىزىن كۈش سالا
بەكەمەدە ئىتىس، ”رایونىمىزدىك اۋۇوكاتتار
قوسىنى قۇريلىسىن كۇشەيتىپ، شىنجىياڭدى زاڭەمن
جونگە سالۇق قىزىمەتن وۇزدىكىسز بىلگەرلەتتۇ“ تۈگى-
رەگىندە كۈش جالاپ تەكسىرۋ - زەرتتەۋ جۇرگە-
زىپ، لائىكەستىكە قارسى تۇرپ، ورننىقتىلىقى
قورعاۋەدىك زاڭەمن جونگە سالىۋۇن، وۇدایلانۋۇن
دەمەۋ كەرەك. ”عەن سىتەردىن زاڭ بويىنىشا
باسابارقۇ دەڭگەپىن انانۇرلۇم جوغارلاتىپ،
شىنجىياڭدا عىسلام ئىدىن ئۇنچە سالىۋۇن، وۇدایلانۋۇن
كەرلەتتۇ“ جونىنەدە ئىلىق ئاماسلىخات ئىڭگىمە ئاما-
جلىسىن حاجسى و تىكىزىپ، (حالعاس 4 - بەتتە)

کەمەستىڭ، حالق پىر كۈراتۇراسىنىڭ، سوندايى - اق قوعامانلىك ۱۴ سالاسىنىڭ زور كۈشپەن قولداپ - قواتقا ئىنلىك ناتىجەسى، ۱۴ ئولت، ۱۴ سالا مۇشە - لەرىنىڭ، دەمۈكراطيالىق پارتىيا - توپتاردىڭ، ساۋدا - ونەر كاسپىشىلەر بىرلەستىگىنىڭ، حالقىقى ئۆيمداردىڭ، پارتىادا، توپتا جوق قايراتكەرلەر - دىڭ جانە قوعامانلىك ۱۴ سالاسىنداعى قايراتكەر - لەردىڭ ئېرىنىيەت، ئېرى تىلەكتە بولا وترىپ ئۇزدىكىسز كۈرەس جۇرگۈزۈنىڭ ناتىجەسى - وسى ورایدا مەن اۆتونومىيالى رايوندىق ساياسى كەڭەستىڭ تۇراقتى كومىتەتى اتنىان وسکەلەڭ قۇرمەت بىلدىرەمەن جانە شىن جۇرەكتەن العس ايتامىن !

باس شۇجي شى جىنپىتىڭ حالق ساياسى كەڭەس قىزىمەتن كۈشەيتۇ جانە جاقسارتۇ جونىدە - مەگىزدى يىدەياسىن ولشەم ھېتىپ، ورتالقە - ئىنلىك ساياسى كەڭەس قىزىمەتى ئاماجىلسىنىڭ رۇھنۇن ئۇلگى ھېتىپ، اۆتونومىيالى رايوندىق پارتىكوهە - ئىنلىك ساياسى كەڭەس قىزىمەتى جونىنده ئىگى تالا - بىنا سالىستىرىپ اېتساقي، مىندەت اتقاراو قىزىمە - تىمىزىدە ئىلسىز بۇئىندا ئىلى دە ورىن تەھۋىپ وقىر : ارناؤلى ئاماسلىحات قۇرۇلمىدارنىڭ رولىن تولق ساۋلەندىرە الماۋ، قوس باعىتتا كۇش سالۇ مەحانىزىم ئىلى دە اناعۇرلىم اقاۋا - سىزداندىرۇ، مىندەت اتقاراو جەقىستىكتەردىن كادەگە جاراڭتۇ جۇھىسىن قىاناقتاندىرۇ تەبىنى جەتەرسز بولۇت، ت . ب . بۇل ماسەلەلەرگە وسکەلەڭ ئامان بەرىپ، مۇقىيات كۇش سالا شەشۋىمىز كەرەك .

ەكىنىشى، نىتىماقتاسا ھېپىنەتىلىكەرلەپ، تىڭ سا - پارعا اتناسىپ، رۇھتى سەرپىلە جاڭا جاڭادىي اشۇ

بىيل - جۇڭگۇ كومەئىيەتىك پارتىياسى قۇرۇبلۇغاندىعىنىڭ 100 جىلدىبىعى، "14 - بەسجىدا - دىدق" جوبانلىك باستالغان جىلى، سوندايى - اق شىنجىاڭنىڭ قوعام ورنقىتلىقى جەتىستىگىن بە - كەمەدەۋەدەگى، جوعارى ساپالى دامۇدۇي جەبەدۇ - دەگى، باياندى تىنىشتىققا بەت اللەداعى شەشۈشى ئېرى جىل . ئېزى شى جىنپىتىڭ جاڭا ئادۇرلۇ جۇڭ - گۇشا سوتىسالىزىم يىدەياسىن جەتەكشى ھۆتۈگە تا - باندى بولىپ، پارتىيا 19 - قۇرۇلتايلىك جانە 19 - تىمىزىدە ئىلسىز بۇئىندا ئىلى دە ورىن تەھۋىپ رېپ، ورتالقىنىڭ ھەكونومىكالىق قىزىمەت ئاماجىلدە - سىنىڭ، ورتالقىنىڭ ساياسى كەڭەس قىزىمەتى ئاما - جىلسىنىڭ جانە 3 - رەتكى ورتالقىنىڭ شىنجىاڭ قىزىمەتى جونىنده ئىڭىمە ئاماجىلسىنىڭ رۇھنۇن دايىه كەنلەندىرىپ، تىاناقتاندىرۇپ، تىاناقتاندىدە - شى جىنپىتىڭ شىنجىاڭ قىزىمەتى جونىنده ئىگى ما - ئىزىدە سوزدەرى مەن مەگىزدى نۇسقاۋلارنىڭ رۇھنۇن دايىه كەنلەندىرىپ، تىاناقتاندىرۇپ، اۆتو - نومىيالى رايوندىق 9 - كەزەكتى پارتىكەننىڭ ونە - شى، ون ئېرىنىشى جالپى ماجىلسىتەردىنىڭ رۇھنۇن دايىه كەنلەندىرىپ، تىاناقتاندىرۇپ، "غۇرت ئانىمە - دى" كۈشەيتىپ، "غۇرت سەنەمدى" بەكەمە - دەپ، "ھەكتىنى قورغاۋادى" ورىنداپ، ساياسى تۇ - جىرىمداۋ قابىلەتن، ساياسىي ئۇسۇنى قابىلەتن، ساياسىي اتقاراو قابىلەتن ئۇزدىكىسز جوعارضاتىپ، جاڭا دامۇ ئەۋەن كەزەمەن كەنلەندىرىپ، تىاناقتاندىرۇپ، جاڭا دامۇ وۇستانىمەن شىكەرلەي امالىياتتا اىگىلەپ، جۇڭگۇشا دامۇ ارىناسىن قۇرۇغا دەم بەرىپ، جۇڭگۇشا سوتىسالىزىمەگە تاباندى بولۇت جانە ونى دامەتتىدى ورتاق يىدەيالق - ساياسىي نەگىزدى بەكەمەدە - دىڭ نەگىزگى ئوسى، جاڭا داۋىرەدەگى پارتىانىڭ شىنجىاڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن تولق، دالىمە - ئەدال دايىه كەنلەندىرۇدۇي، شىنجىاڭ قىزىمە - تىنىڭ بىس نىسانا ئاسنا قىزىمەت ھۆتۈدى قىزىمەتىنىڭ نەگىزگى جەلسىسى، يىدەيالق - ساياسىي جەتەكشى - لىسكىتى كۈشەيتتىدى، ورتاق قانىمدى كەڭىنەن وۇيىستىرۈدە وزەكتى بۇين ھېتىپ، نىتىماقت جانە دەمۈكرا提يا سىندى 2 ئەتكەن تاقرىپتەن جازبايى، ارناؤلى ئاماسلىحات قورۇلمىدارنىڭ رولىن ساۋلە - لەندىرىپ، نازاردى بىس نىسانا ئاشۇغۇرلانىدە - رېپ، بىندەتتەن ساقاتاۋ - تىزگىنەدەۋىدۇ ئۇدایلادى - دىرۇدۇي جانە ھەكونومىكالىق، قوعامدىق دامۇ قىزىمەتن ئېرى تۇناس جوسپار لاب ملگەرلەتىمەن تىزىن بىالانىستىرىپ، مىندەت اتقاراپ، جاۋاپكەر - شىلەكتى ادا ھېتىپ، زەھىن - زەرددەنى، كۇش - قواتقا ئۇيىستىرىپ، "شىنجىاڭدى زاخەمن جونگە سالۇ، شىنجىاڭدى بىتىماقتاسا ورنقىتىرۇ، شىنجىاڭدى مادەنەتىپەن ئارلەندىرۇ، حالقى با - يىتىپ، شىنجىاڭدى گۈلەندىرۇ، شىنجىاڭدى با - ياندى كوركەيتۇ - ئۆلى امالىياتنا بەلەسەنە ات سالىسو بارىسىندا تىڭ جاۋاپكەر شىلەكتى ارقالاپ، جاڭا جاڭادىع اشەپىن كە، هەك .

بەينه هکران فورماسمهن وتکزپ، سيايسي كە-
گەستىڭ بەينه هکران ئماجلىسى جۇئىەسەن پايد-
دالانىپ ارناۋىلى كۆرس اشپ، بەينه هکران ئتا-
سلى ارقىلى هکراندا جۇزدەش، كنۇپكالق
تەكسەرە - زەرتتەۋ جۇرگىزپ، مىندەت اققارە
قىزەتتەرنىڭ اناۇرلەم تىڭىلىقى، ئونمىدى
بولۇشىن بلگەرلەتى.

وُسنسىس جوبا جانە مادەنیيەت، تارىخ قىز-
مەتنىڭ ساپاسىنا جول سىلتەۋدى كۇشەيتى.
وُسنسىس جوبا "كۈپتەگىمەن ھەمس، قۇندىلىع-
مەن باعالى" دەگەنەن جازباي، 767 وُسنسىس
جوبا تاپسۇرپلىپ، ونىڭ 687 سىن ھستەللىكە
الدى، وُسنسىس جوبالاردى بەقىپ - بەت اقلەداش
مولىشىرى، ئېرى جايلىق تىڭىلەتى، وغان
رېزا بولۇشەرى 100% كە جەتتى. مادەنیيەت،
تارىخي ماتەرىالداردى جىنائۇ، قۇراستىرۇ قىزەتتە-
نىڭ ساپاسىن جουعارضاتىپ، ونىمىدىلىكىن ارتتىرۇ-
دى جىبەپ، "جاڭا تىپتى ايدارشا ۋېرۇس وکپە
قابىنۇ نىنەتتەن قارسىي اتناۋۇ" تارىخي ماتەرىالدا-
رین جىنائۇ قىزەتتەن ۱۰۰ ساتتى بلگەرلەتى، 250
مىڭ ارىپتىك "كەدەيلەكتەن ارلىتۇدان قامال الو
ھستەللىگى" ارناۋلى تاقىرىسىندا ئەتكەن ئەتكەن-
يالدارىن جىناقتىپ، مەملەتكەتتىك سيايسي كەڭەس-
كە «شەتەلدەرەدەن باۋىر لاستار مەن
وتانغا ورالغان ھواچىۋالاردىڭ، ھواچىۋالاردىڭ
تۆسىن - توغاندارنىڭ وتان قۇرۇبلسىنى ات
سالسىۋ ھستەللىگى» جانە «كەدەيلەكتەن ارلىتۇ-
دان قامال الو قىزەتتەن ھستەللىگى» تاقىرىپتارى بو-
يىنشا 500 مىڭ ارىپكە جۈپق ماتەرىال جولداپ،
مادەنیيەت، تارىخي ماتەرىالدارنىڭ تارىختىڭ اينىسى
بولۇش، كەڭەس بەرۇ، نىتىماقتاسترىۋ، ادام تارىيەلەۋ
رولىن ساۋالەلەندىرىدى.

وُگىت جانە قوعام جاعدىي، جۇرت رايى
ينفورماتىسياسى قىزەتتەن تەرەنگەتىپ،
«شىنجىاڭ سيايسي كەڭەس. تيانشاندارى اىيىن-
دى ئۇن» وُگىتلىك ئەتكەن بەكەمەپ،
اقيپارات - وُگىت قىزەتتەن ئۆزۈمەن شىعارىپ،
تۇتاس جىلدا ئۇرۇلى اقيپارات قۇرالدارنىدا
شىنجىاڭ حالىق سيايسي كەڭەس نازارىيا زەرتتەۋ
قوعامنىڭ كەزەك اوستىرۇ قىزەتتەن ورىندادى،
ونىڭ كۆپتەگەن نازارىالىق زەرتتەۋ جەتسىستكە-
رى مەملەتكەتتىك سيايسي كەڭەستىڭ ماڭىزدى با-
سلىمدارينا ھنگىزىلىدى. قوعام جاعدىي، جۇرت
راين اڭسەن دەن ئارناسىن بىر كىلىسىزدەندىرىپ،
كۆپ تەكشەلى جارىالاۋ شۇعىرۇن ئېرى تۇتاس
جوسپارلاپ، «شىنجىاڭ سيايسي كەڭەس» جۇر-
فالنىڭ باسىلىمن وزگەر تۇن ئەتكەن ئەتكەن-
«شىنجىاڭ سيايسي كەڭەس مۇشەلەرنىڭ وُس-

نس - پىكىرى»، «سيايسي كەڭەس جالپى
شۇلۇرى» ماتەرىالىنان 147 سانىن قۇراستىرۇپ تا-
راتتى، مەملەتكەتتىك سيايسي كەڭەستىڭ پايدالانۇ
مولىشىرى مەن اوتونۇميالى رايون باششالارنىڭ
بەكتىپەستىڭ سانى ھەلەپ ارتتى.

(5) پارتىيانىڭ جالپى بەتتىك باششىلىغىنا
باستان - اياق تاباندى بولۇپ، ۋەز قۇرۇبلسىن
شىنایي كۇشەيتى.

جاڭا داۋىرەدەنگى پارتىيا قۇرۇبلسىنىڭ باستى
تالابىن مۇقىيات دايىھەكتىلەندىرىپ، پارتىيانىڭ
سيايسي كەڭەس قىزەتتەن باششىلىق دەن ئۆزۈد-
مى مەن مەحانىزى من اقاۋ سىزداندىرىپ، تياناقتاز-
دىرىپ، اوتونۇميالى رايوندىق پارتىكۈمنان دەر
كەزىنەن نۇسقاۋ سۇراپ، كەلەلى سىتەر، ماڭىز-
دى ئاماسلىحات، اقل - كەڭەس بەرۇ جەتسىستكە-
تەردىن مالىمەپ، پارتىيانىڭ باششىلىغىنا تاباندى
بولۇدى سيايسي كەڭەس قىزەتتىڭ تۇتاس با-
رسىنا عىڭىردى. ورتالقىنىڭ سيايسي كەڭەس
قىزەتتى ماجلىسىنەنگى، اوتونۇميالى رايوندىق
پارتىكۈمنىڭ سيايسي كەڭەس قىزەتتى ماجلىسىن-
دەنگى باستى مىندەت ئۇلىسى جوباسىن دايىھەكتتە-
لمەندىرە، تياناقتاندىرۇ تۇرالى 96 ئۇرۇلى ناقىتى
مىندەتتى ئۆيمداستىرىپ اققارۇدى دەن قويى
مەقىتى يىگەردى. سيايسي كەڭەس پارتىيا باششىلىق
گرۇپپاسىنىڭ باششىلىق دەن ئۆزۈلەن ئەتكەن
لەندىرىپ، سيايسي كەڭەس پارتىيا باششىلىق
گرۇپپاسى، ورگان پارتىيا باششىلىق گرۇپپاسى،
ارناۋىلى كومىتەت بولۇمە پارتىيا باششىلىق
گرۇپپاسى، ورگان پارتىكۈمى، ورگان پارتىيا با-
چىكاسى سىندى "بەس دارە جەللى ئۆيم بىردىي
قىمىلداؤداي" پارتىيا قۇرۇلىسى قىزەتتىڭ ارنا-
سىن اقاۋ سىزداندىرىپ، پارتىيالى مۇشەلەردىڭ
ؤيمدىق قاتقاناسىن قوس قابات باسقارۇ جانە
مىندەت انتقارىپ، اقل - كەڭەس بەرۇ، باعالاۋ
سياقىتى ئۆزىمەدرە ئىناناقتاندىرىپ، ياخچىكا قۇ-
رىلىسىنىڭ ساپاسىن جουعارضاتۇدان قامال الو
ارەكەتتىن ورىستەتسپ، ھلەۋلى مىندەت اققارۇ قىي-
مىلدارىندا ۋاقىتىق يارىتىا ئىمىدارىن قۇرىپ،